

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 15. Speluncam latronum. Deum illi sumebant nequitiaë suæ pallium, ipsis peiores Sodomitis: suffulciunt illam virtutis ornamento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

clinat ramum, pomumque decerpit, & ramus pomum spoliat, sed nec ille frangitur, nec se periculo exponit, pariter nec ramus offenditur, aut stomachatur.

37 O ciues honorarij, latrones vicini pomorum: intendis avarus pauperis substantiam depravari, & pupilli innocentes inuolare hereditatem, ais: ne hoc fiat dirumpendo ramusculum, nec offendendo heredem, sed inuocando, nimirum si illi persuaseris ac promiseris, quod ei paratus sis multa tuâ, seu boue, seu panno, seu nummis, mutuo auxiliari, & sub titulo operis boni ac misericordiae, quasi illi fidas, quasi illi des id quod habes, illi interim quadruplicatum imputas pretium pro eo quod medio vix valet, & multos nummos exigis pro solutionis dilatione, fur honorarius. Hoc (dicit Dominus) perdit Republicam. *Ueni fuis super populum meum.* Hi autem (inquunt praecitati Patres) sunt latrones honorarij qui eam tandem populauerunt. Hanc autem allegant rationem: quia latrocinium publicum, cum omnes ut talem agnoscat, omnes persequuntur, tendunt illi insidias, in illum vociferantur: ab his autem honorariis quis sibi carebit? sunt etenim illi honorati, populo venerabiles, & qui saepenumero regunt, virgâ iustitiae praeceminentes, quos ut pauperum patres celebrant, ac suspiciunt, qui se apud vulgus indoctum insistant, ut viros misericordiae ac proximum amantes. *Hi tantò sunt illi relictur D. Chrysol.* deterreri, quanto ad evitandum difficultatis videntur. *Ecce. In latronibus* Allicit D. Cypria est utrumque aliqua scelerum vitiositas, & desertas solitudines eligunt. *Ecce.* Horum vero: *eorum auaritia palam fuit, & ipsa sua audacia nota* *Ecce.* Expendamus illa verba: *Sua audacia nota.* Quam hi quiescunt securi in domibus suis? quam liberè ubique circumuagantur? nec curia praepositum, nec urbis timent latelites. Alter autem latronculus, abiectus, timet, anxius vivit ob praesumptam audaciam, ob furto ablatos quatuor regales pallium cui derogatum. Illi vero qui tota praecedantur audacia quam honorati, quam securi, quam liberi? *Sua audacia nota,* soleo considerare, id quod contigit pulci & sanguifugae. Ambo haec animalcula sanguinem venis exsugunt, sed pulx absconditè, studens ne videatur, exsugit vix guttulam, & eo instantè, quo illam sentis, quos non motus contra illum excitas: quæris hic illic, & inventum interrimis iracundus: ceules enim eum tibi sanguinem exsugere pretiosum. Sanguifuga vero extrahit integras libras, & ipse eam tibi admo-

ues, tibi retines, tibi conferuas in aquae paropside: praetendis enim bene tibi faciat, at illa haec minime intendit: sed solum quærit tuo sanguine, quem ad id appetit suam satiare sitim. Sic se res habet: vilissimus latronculus instar pulicis eripit tibi gallinam, de grege ouiculam, aut similes quisquilias; omnes in eum armatiouent, omnes eius aggravant nequitiam, omnes eum ad supplicium adiudicant, omnes persequuntur; hunc si capiunt in malam crucem tollunt, aut virgis publicè cadunt, aut aures praecindunt, ut de cætero cognoscatur. Verumtamen latrones honorarios, qui magnis libris tibi ebibunt sanguinem, contractu usurario, non occultè, sed toto spectante mundo, testibus, notarijs, publicâ scripturâ adhibitis, in medio fori, illos quæris, honoras, facta approbas, quibus securi viuunt venerabiles, & vestro sanguine incrassantur. Hos sic ut nemo melius, describit Spiritus S. calamo vatis Hieremias. *Quid niteris ostendere bonam viam tuam? In alis tuis* (legit Vatablus, *Sub veste tua*) *inuentus est sanguis animarum pauperum, & innocentium.* Exditrage, qui niteris persuadere nobis, quod benefacias pauperi vir misericors, & illi te studeas auxiliari; attolle paulisper larvam, & patebit te pauperis insatiabilem esse sanguifugam. Tales in erant qui titulo peregrinis auxiliandi, eisque quæ ad sacrificia requiebantur, vendendi, alliciendi, ad templum animalia conducerant, quasi dicerent. Huc illa adduximus, ut vestrum & laborem, & curam subleuemus. Habebant & ad manus pecunias, quas mutuo, aut in cambium darent, quasi qui vellent illis succurrere, qui sine pecunia accedebant, aut volebant illam alia permutare: verumtamen erant haec omnia furta, viura, & latrocinia.

§. 15. Speluncam latronum. Deum illi sumebant nequitia sua pallium, ipsis peiores Sodomitis: suffulciant illam virtutis ornamento.

Domus mea, domus orationis est: vos autem fecistis illi speluncam latronum. Voluit Christus horrendam illorum exponere malitiam, his verbis, quod de templo Dei eiusque sanctissimis sacrificijs, suis furis ac latrocinijs pallium contexerent. Nefarium scelus sub titulo famularum Dei, & sacrificiorum eius subsidij, conuehant animalia sacrificanda, mensas erigunt nummulatas peregrinis, ne pecuniarum defectu opus adco-

religio-

D. Chr. sm. de malis ur. cadis Tam.

Hi. Qui sunt sanguifuga.

38

religiosum intermitteretur, prima tamen intentio hæc erat; lucrari, ad vsuras dare, deprædari: & sub specie: quod Dei templo eiusque sacrificiis intenderent studiosi, illud auaritiæ criminè inhonestè violabant. Ecce scelus omnium pœne dixerim, quæ committuntur contra Deum, præcipuum, quod adeo Christum exacerbat, vt eum impellat ad facinus tam illi non consuetum, nimium vt ipse sit carnifex, ipse sit, qui propria illos manu sustiger: & quod illud? In Deum peccare, sub prætextu ipsi seruiendi. Ecce domicella illa, eo quod domi locum liberum suis concupiscentijs, suis assignationibus non habeat, marito nimis inuigilante, prætextum sumit Iubilari, stationum, festorum, Ecclesiæ. Vsurarius, vt vsuras suas iustificet, & pauperculum inuerrat, hæc ad eum; tibi fide, vir enim sum qui singulis Dominicis peccatorum institutus confessionem, cui summæ sit curæ æterna salus; & vtinam confessiones, ac communiones non sumat, vt fidem suam alijs auget, quò securius: ac liberius suas concludat decipulas. De hoc grauitèr Deus conqueritur: *Seruire me facisti in peccatis tuis.* O praua generatio: heu! me vt cooperimentum assumpsisti: & serui fecisti vt tertiam tuis sceleribus personam, & meo nomine, meo seruitio tibi præsidio fuilli, vt eo in scelera rures audacior.

Isai. 43.
24.

In e. 4. l.

Thren. 6.

4. 6.

I.

Sanctitas

nequitie

pallium.

Hinc elicit D. Tho. declarationem illorum verborum satis intellectu difficilium, quæ dixit Deus per Prophetam Hierem. *Et maior efficta est iniquitas filie populi mei peccato Sodomorum, qua subuersa est in momento, & non ceperunt in ea manus.* Bone Deus: quod scelus eo potest esse grauius? Tale enim fuit Sodomorum scelus vt eius grauitas in cælum vsque vociferaretur, vindictam tantæ postulans nequitie, quin & ipse Deus descendit vt illos plecteret pro merito, & in momento nefandas subuertit ciuitates. Non illis immisit retrenos inimicos, qui eos obsiderent, & in manus captiuos raperent puerendos, sed ipse eos sulphureo multauit incendio. *Subuersa est in momento, & non ceperunt in ea manus.* Quod igitur in populo Der accidisse poterit peccatum hoc grauius? Non loquitur de peccato populi sui secundum speciem suam, sed secundum quandam circumstantiam: mirum, quod peccatum suum titulo, pallioque tegeret sanctitatis, & ipsum Deum assumerent suis nequitijs regumentum, ac seruire facerent tuis sceleribus mediatorum. Grauem irrogat marito iniuriam, qui abuti conatus eius vxore, ipso tamen inscio porro qui hoc attentaret

interueniente ipso marito, cuius sibi amicitiam nomenque conciliaret vt tanto accessum in domum habeat libertorem: indubiè grauius illum in hoc, quam in primo offenderet. Detestabilis fuit illa Sacerdotum Bel nequitia, qui ad sua furti & ingluuiem Dei altari abutebantur, de sub eius fundamento sibi absconditum effoderant egressum & ingressum: ita vt altare, eorum celaret insandam peruersitatem: idque tam ingeniose, vt nullus id agnosceret, donec tandem accurreret Propheta Daniel, qui cinerem spargens eorum fraudes aperuit. O si Deus nobis tales destinares Danieles, quam multos tales detegeret, qui diuini altaris præsidio veniant in suis voluptatibus, curis, fraudibus, illoque sua furti, vsuras & auaritiam cohonestant: vt in illis Osee variationum impleatur: *Ara facta sunt ei in delictum.*

Querelam Dei ponderare possemus contra illam quæ præciosis, & multicoloribus vellibus, à Deo sibi dono concessis, sua idola contegebat: *Et tulisti vasa decoris tui, de auro meo, atque argento meo, & sumpsisti vestimenta tua multicoloria, & operuisti illa.* Ille qui titulo iustitie sua tegit odia, & furentem palliat passionem, quæ in eum sauit à quo offensus est; ille qui prætextu, quoddam cum illum Deus patrem fecerit, filijs suis debeat thesaurizare, suam in pauperes sanctitatem cohonestat, ille qui sub nomine pij operis alcius faciendi, seu monasterio auxiliandi, suam sanctificat cupiditatem, quò pauperculum suum opprimat debitorem. Ita perfidus Saul suam auro tam condecorauit inobedientiam, titulo religionis ac sacrificiorum, & diuini cælius, greges Amalec altoquin occidendos, referuando.

Pari modo, simili dolo patricida Absalon suam in patrem Dauid cooperuit rebellionem, simulachro deuotionis, quod votum suum tenderet in Hebron impleturus, interim subditorum prouocat animos, vt in patrem insurgant perduelles. Sub pallio charitatis, & imagine defendendi miseram puellam, illam alter sua detinet domo, & si quando verò talem admones vt domo eiciat lapidem vt si que offensionis, respondet; se illam nolle diffamare, quam si foris eliminet, actum est de eius honore & animæ salute: nullus enim illi manum porriget auxiliarem. Liberet vos Deus à tali specie peccatorum, quibus de causis. Prima: sunt enim contra Deum grauissima scelera, & quantum ad illam circumstantiam, Sodomorum sceleribus atrociora, vt diximus & illa perpetrantes sunt illis similes blasphemis, qui simulantes se Christum vt Regem adorant,

DA 8.

6. 14.

Q. 11.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

17.

capiti eius spinam coronam imposuerunt, quā caput ei terebrabant, ac cordis intimum penetrabant. quique sub salutationis nomine in eum conspuentes illudebant.

Secunda: eo quod peccata sint, quæ non corriguntur, ob quam rationem illa Spiritus S. vocat fortia. *Cognoui scilicet vestra, & fortia peccata vestra.* Quando byllus est simplex de facili rumpitur, si verò illi assuas fortem suffulturam, hæc ita roboratur, vt tam difficilè rumpatur, atque ipsa suffultura. Peccatum tela est flaccida, telas araneorum illa vocat Spiritus S. quotiescumque quis peccatum aliquod committit simpliciter, sub nullo prætextu vt cognoscat peccatum esse factum, & in animæ corporisque dampnum vergere, Deum sibi aduersari, dæmon esse se eradicatum potestati, pedem retrahit: hic suam perpendens vitam luxuriosam, alter à prædicatore correptus, aliter confessorij diligentia, dirumpit simplicem illam telam. Verumtamen quando virtute ali qua fulcitur, forte euadit peccatum: cum enim illa se miser decipiat suffulturam uedum hoc iudicat vitium, sed id quod in rei veritate tale est, insuper vt virtutem veneratur: *Patet tibi Deus, ait Diuus Cypria quando miseris sunt religiosa delicta.* Hoc Iudæorum erat crimen: ostendit utem Christus, quantum hoc sibi displicet, quam illos salutis spe priuatos censet, cum ipsis nec prædicet vt conuertantur nec eos moueat vt emendentur, nec tantum patitur impudentiam, sed ilico vt vidit, nihil motus, illos cædit duro flagro ac tribus verbis quid agant explicat, laruam in furtis, rapinisque detraheus, ait: *Fecistis illam speluncam latronum.*

§. 16. Sanauit eos. Omnes infirmos curauit Christus in templo: locus enim est omnibus misericordie, vt dixit Dauid.

40 **E**t accesserunt ad eum cæci, & claudi in templo & sanauit eos. Eiectis templo violatoribus, & loco sacro abutentibus, cepit in eo Christus illuminare cæcos rectificare claudos, infirmis salutem impertiri: quasi dicat: Ecce ad quid erectum sit templum, non ad cupiditatem, vlturam, latrocinium, profanationem & omne scelus; *Auerte ista hinc.* Domus est Dei ad quam acceditur, ad Dei misericordiam eiusque beneficia impetranda, vbi illa largitur manu adeo liberali, vt quotquot eò veniunt luis malis remedium quaerunt, certo certius illud consequantur, hinc videtis, in quem finem templa

Deo consecrentur, & in quem finem voluerit. I. Deus nos eis vt, scilicet, vt loca sint destinata, Deus vbi ab eo postularemus supplices & obtineamus nunquam hilares Dei benignitatem, remedium nostris calamitatibus, paupertati nostræ subsidium, & salutem nostris infirmitatibus singularem. Notat scilicet sed Oleaster. *Namquam legimus, Deum insisuisse in hoc mundo domum iustitie, in qua reos puniret, aut saltem iudicaret, sed cum sit clemens domum, qua peccatis nostris propitiaretur, instituit, non vnicam sed paucas infirmitates. Quot enim sunt Ecclesie, tot sunt domus propitiacionis. Et erexit cornu salutis in domo Dauid, &c.* Sociavit Dauid precibus nostris Dei misericordiam, quam si prostratus rogaueris, assequeris. *Benidictus Deus, qui non amouit orationem meam, & misericordiam suam à me.*

Hoc optimè declaruit vitorum sapientissimus, quando constructo illo permagnifico templo, non æstimabilibus diuitiis auro, argento, gemmisque pretiosis toti orbi admirando, hoc primum declarauit, (teste Spiritu S.) hoc se templum, non erexisse, quasi eo Deus indigeret: cum illi nulla deficiat domus, incult enim orbis illos cælestes: cuius tanta quoque sit maiestas vt nec illi tanta sint capaces magnitudinis. Secundum protestatur: se hoc erexisse templum tantummodo in commodum nostrum, vt in eo Deus, tamquam in propria moraretur domo, & hoc Dei nosceremus ille habitaculum, vt eò recurreremus auxilium nostris necessitatibus precantur. *Ve sint oculi tui aperti super domum hanc, ut exaudias in loco isto, orationem serui tui, & populi tui Israel, si peccauerit homo, &c.* Et venerit coram altari tuo in domum tuam, tu exaudias de celo, &c. Si fugerit populus tuus inimicos suos, &c. si clausum fuerit caelum, & non pluerit propter peccata nostra, &c. Perpendit D. Basil. Illa Davidis verba: *In templo eius omnes dicunt gloriam in illis colligens quid nobis agere conueniat in templo: nimirum glorificare Deum, illum laudare ac honorare: ad hoc & non ad confabulationes, dissolutiones, iustitias, cachinnos &c. templum Deo consecratur.*

Porro declarat Dauid quid intenderit inter domum Dei, & Regum terra palatia: In his enim multi ad fidei Regem laudibus extollunt, pro beneficiis sibi collatis gratissimi, sed hi non omnes: cum in his sint egallula, in quibus miserè torquentur male factores, furesque puniuntur, hi verò gemunt, conuertuntur, lachrymantur. In deo autem Dei, omnes habent, Tc vudg

Amos 6.5
12.
Ipsa 9.5
11.
Quæ sunt peccata fortia.

D. Cyprianus
Epistol. 1.
ad Diocetianum.

3. Reg. 8.
29. & 2.
Paral. 6.
21.
Hom. 15.
in Ps. 28.
Ps. 28.9.

41

